

PRAIXE mõttemommik

Kuidas tagada asenduskodude
noorte edukas iseseisvumine?

Pirjo Turk

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Miks uurisime?

- Üks kuuest asenduskodust pärit noorest täiskasvanust ei oma piisavalt oskusi, et hakkama saada täiskasvanueaga kaasneva vastutusega.
- Asenduskodu noored ei pruugi alati olla arengu poolest valmis iseseisva eluga kaasnevateks ülesanneteks ja nad pole saanud piisavat ettevalmistust iseseisvaks eluks.
- Piisava ettevalmistuse puudumine võib viia toimetulekuraskusteni, mistõttu tuleks tugiteenuste ja järelhooldusteenuste näol leida võimalusi, kuidas ennetada sellist olukorda.

Mida uurisime?

- Millist ettevalmistust peaksid asenduskodud noorte edukaks iseseisvumiseks oma kasvandikele pakkuma?
- Milline peaks olema kohalike omavalitsuste panus asenduskodu noortele tugiteenuste ja järelhooldusteenuste pakkumise näol?

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Kuidas uurisime?

- Süvaintervjuud asenduskodudest ellu astunud noortega (5)
- Ankeetküsitlus asenduskodude 15-24-aastaste noorte seas (176)
- Intervjuud KOVide lastekaitse- või sotsiaaltöötajatega (19)

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Kes vastasid ankeetküsitlusele?

- 176 vastajat, kellest 54% naissoost ja 46% meessoost
- 76% eesti rahvusest, 24% mitte-eestlased
- Vastanute keskmine vanus 17-18 aastat
- Keskmiselt asenduskodus viibinud 7,3 aastat
- 40% vastajatest elas või oli elanud noortekodus/noortemajas

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

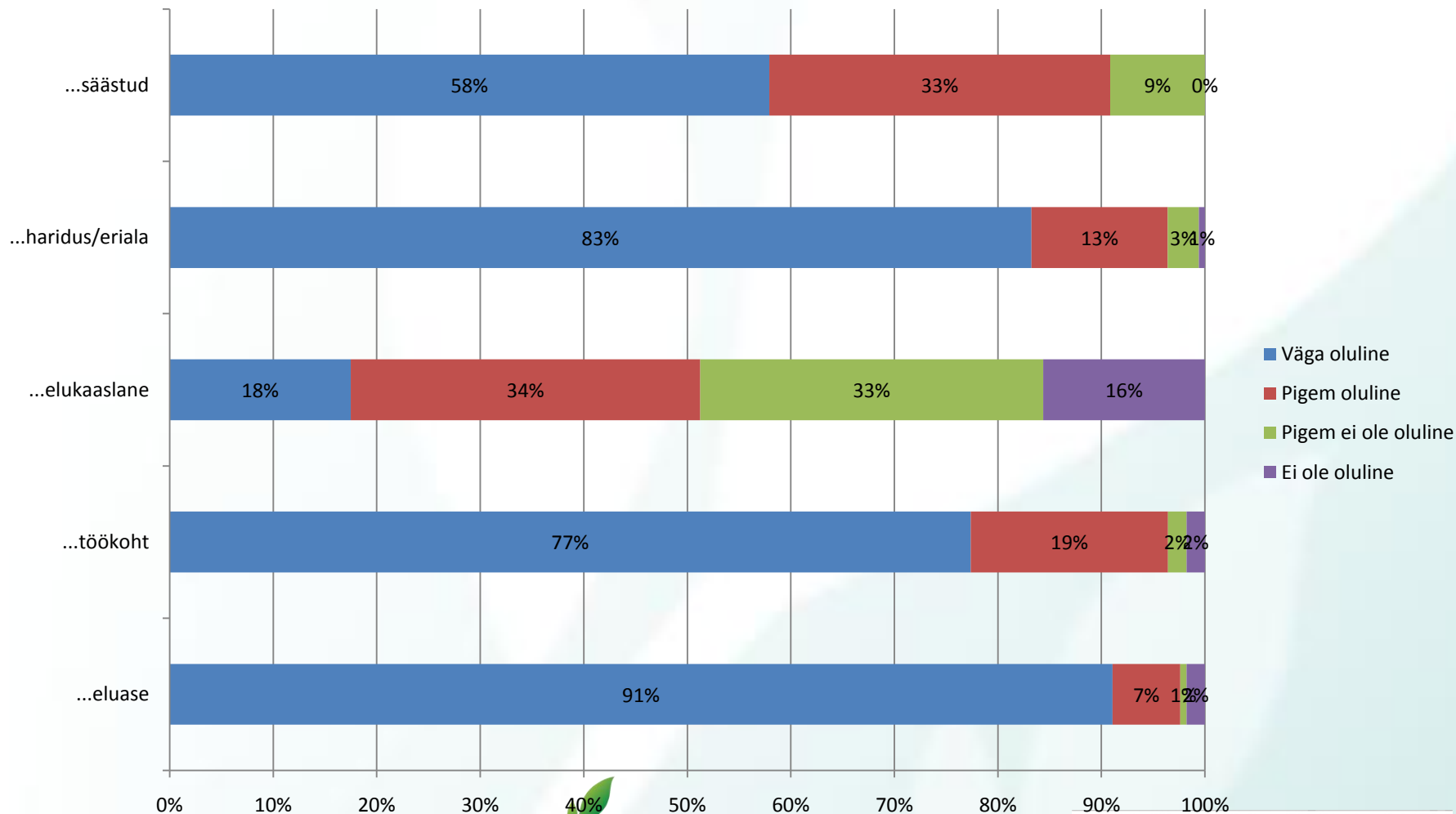

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Iseiseisvaks eluks valmisolek

Kui oluline on Sinu jaoks see, et lastekodust lahkumise ajaks on Sul olemas...

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttemommik

POLIITIKAURINGUTE KESKUS

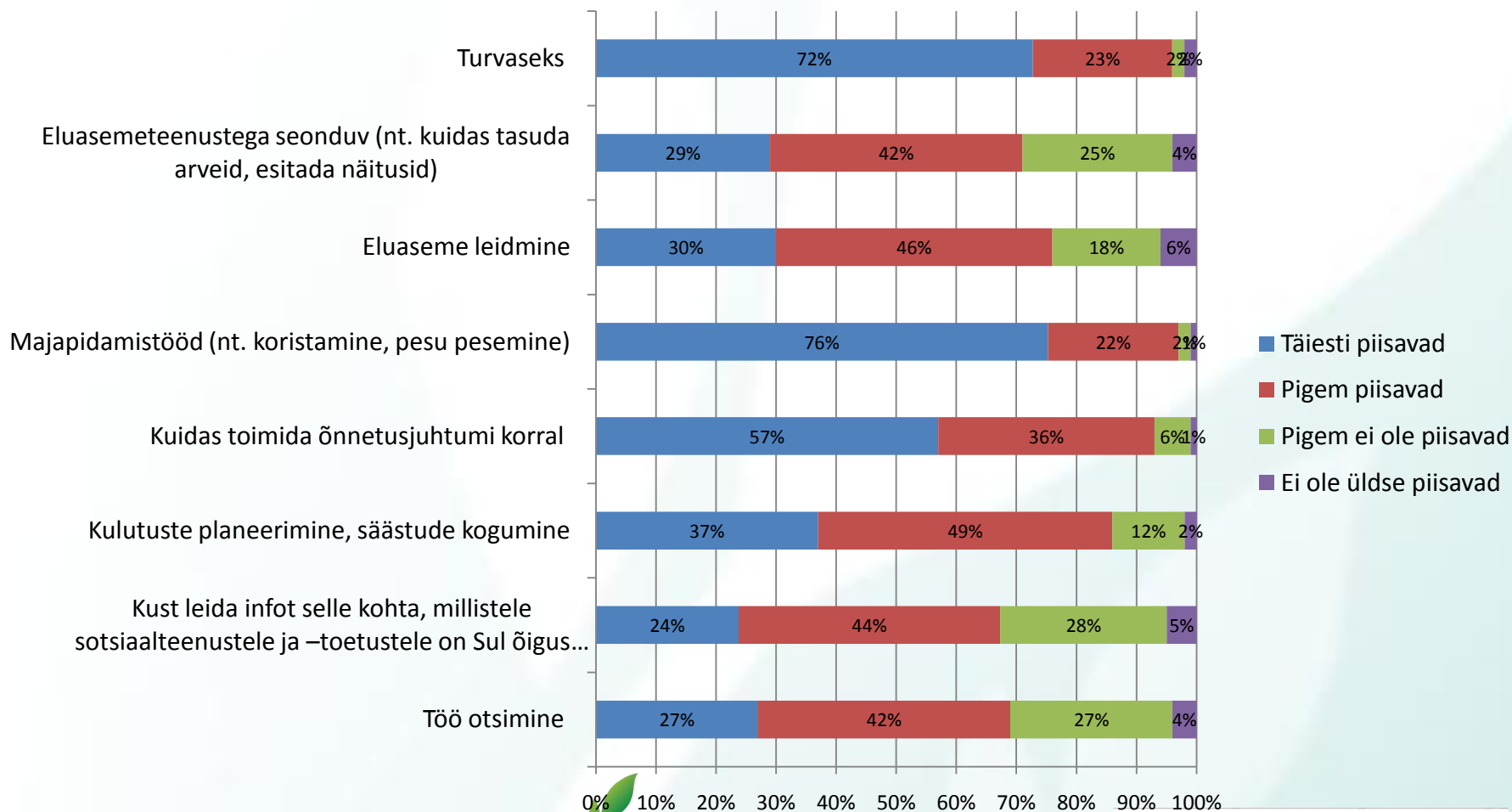

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Iseiseisvumisega kaasnevate tegevuste oskused

Milliseks hindad oma teadmisi ja oskusi järgmiste tegevuste osas?

Koht ellu astumiseks

- 40% vastanutest ei soovi minna elama linna või valda, kust nad pärit on
- 39% noortest olid seda meelt, et saavad korteri kohaliku omavalitsuse kaudu
- Mõningad lastekaitsetöötajad olid samuti kogunud, et noored ei soovi alati elukohajärgsesse KOVi elama

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

Juhtumiplaan

- Lastekaitsetöötajate arvamused juhtumiplaani kohta vastakad
- Kolmandik noortest ei ole juhtumiplaaniga tutvunud
- Neljandik noortest ei tea, millega on tegu
- 27% on alati saanud kaasa rääkida oma juhtumiplaani koostamises ja ülejäänud 23% on seda teinud mõnikord.

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

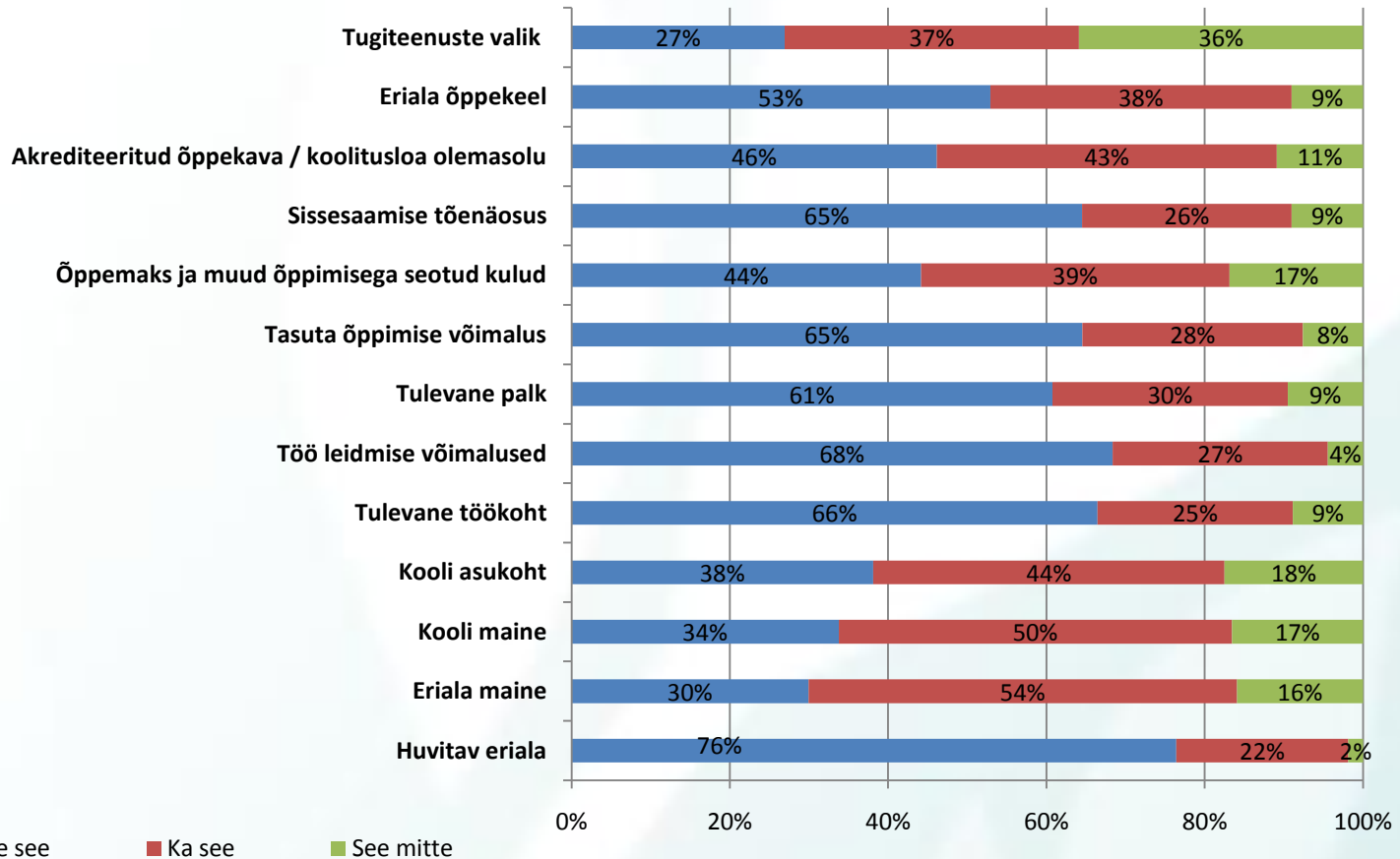

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Haridus

Millised järgnevatest teguritest on olulised eriala ja kooli valikul?

Töökogemus ja teadmised isemajandamiseks

- Lastekaitsetöötajate meelest on ellu astunud noortel sageli probleeme töö hoidmise ja isemajandamisega
- 86% vastanutest olid käinud tööl või tööpraktikal
- Netopalk, mille eest noored valmis töötama: 373 € (5844 krooni)
- Keskmise neto kuupalk noorte meelest: 338 € (5282 krooni)
- Taskuraha jagamise praktikad asenduskodudes erinevad

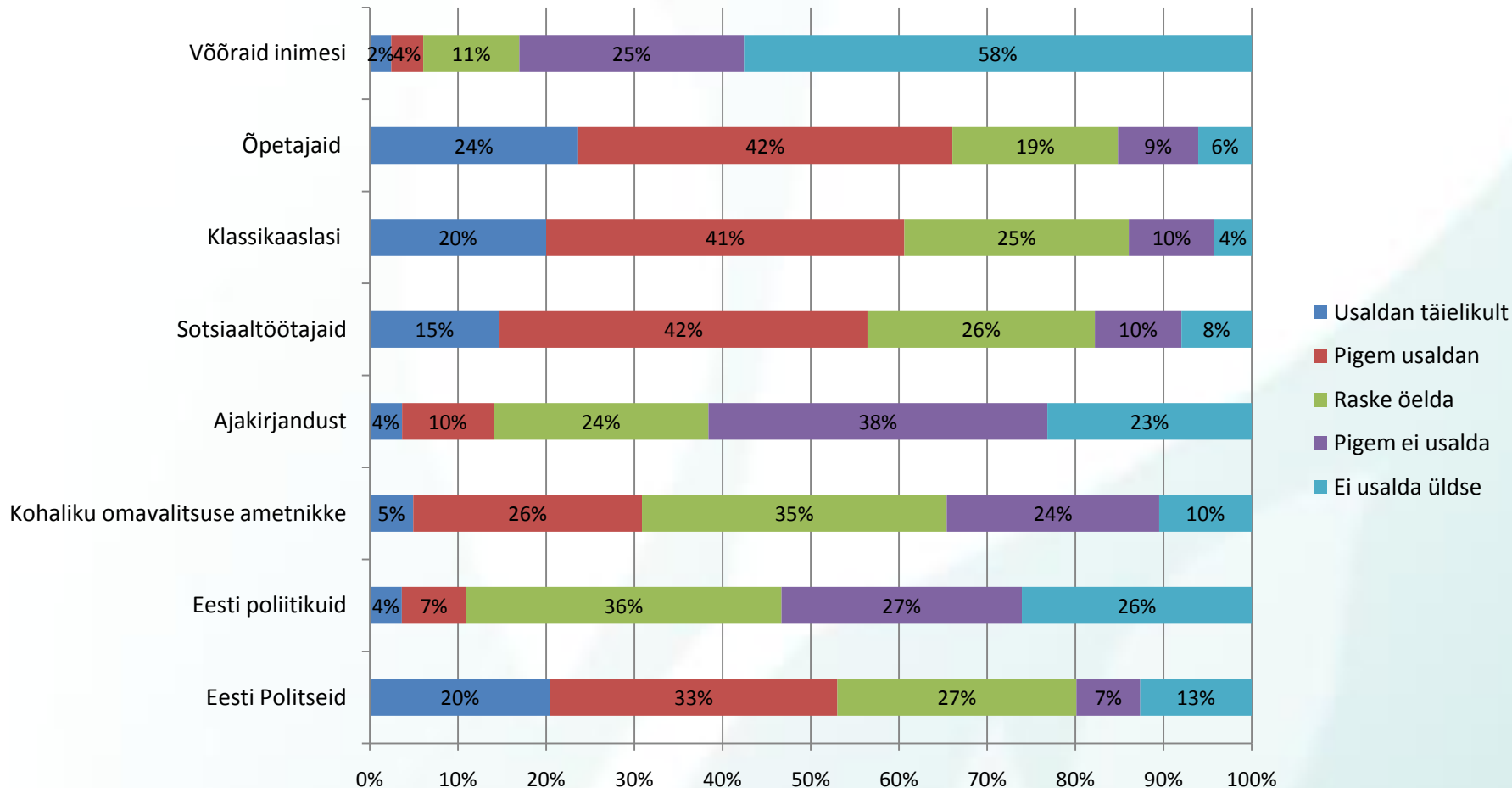

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

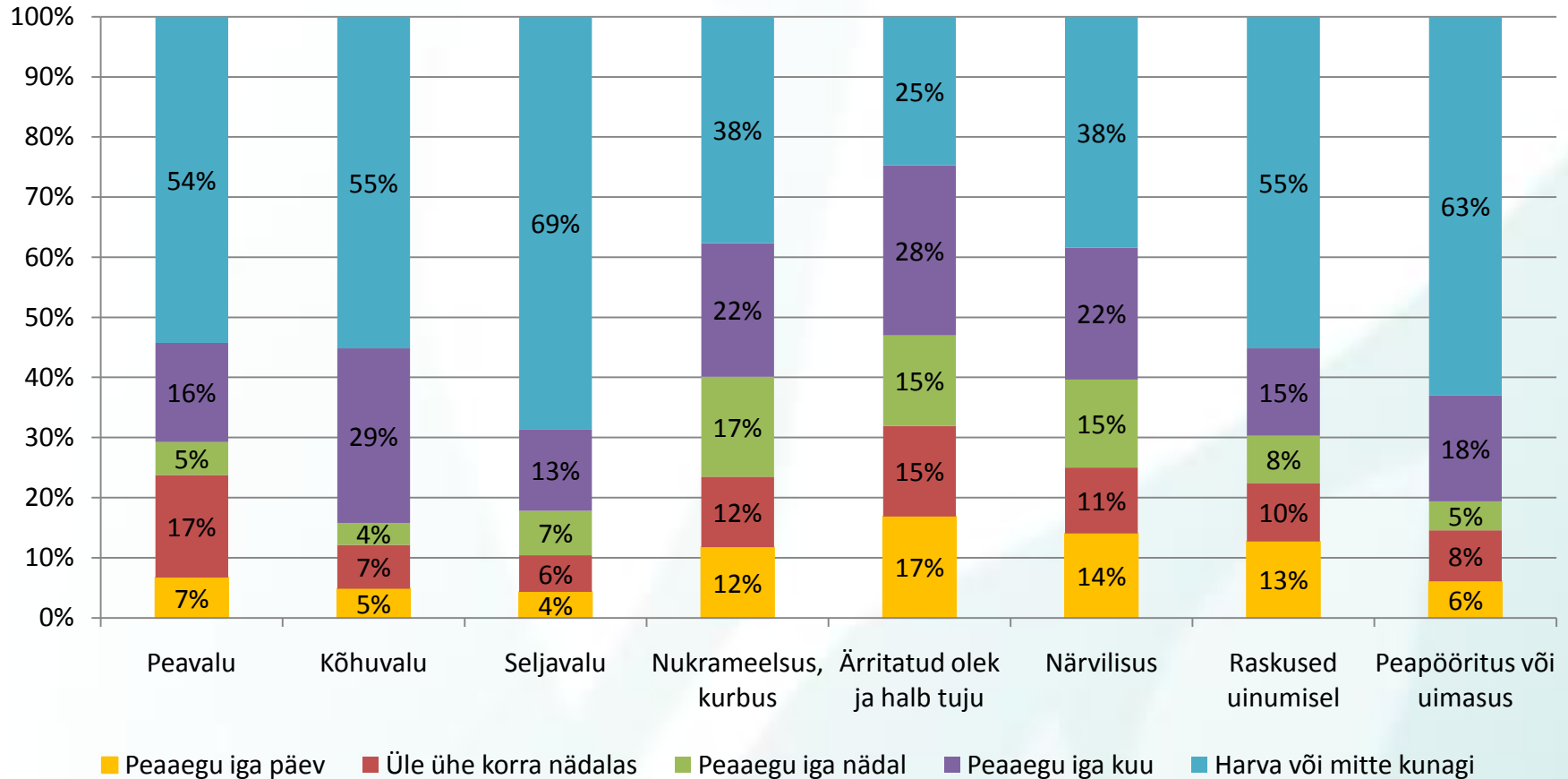
Institutsioonide usaldatavus

Kuivõrd Sa usaldad järgnevaid institutsioone ja isikuid?

Asenduskodu noorte tervis

Kui sageli on Sul viimase kuue kuu jooksul esinenud alljärgnevat kaebusi?

Asenduskodu noorte seksuaalkasvatus

- ❖ Lastekaitsetöötajad on kogenud, et asenduskodust iseseisvuvad neid saavad varakult (enne 18-aastaseks saamist) lapse ja soovivad iseseisvudes luua võimalikult kiiresti perekonna.
- ❖ 59% küsitlusele vastanutest on olnud seksuaalvahekorras
- ❖ Keskmiselt olid noored esimest korda 15 aastaselt
- ❖ Seksuaalvahekorras olnud noortest:
 - 81% kasutab partneriga vahekorras olles rasestumisvastaseid vahendeid
 - 11% teeb seda mõnikord
 - 9% vastanutest ei kasuta kunagi rasestumisvastaseid vahendeid

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

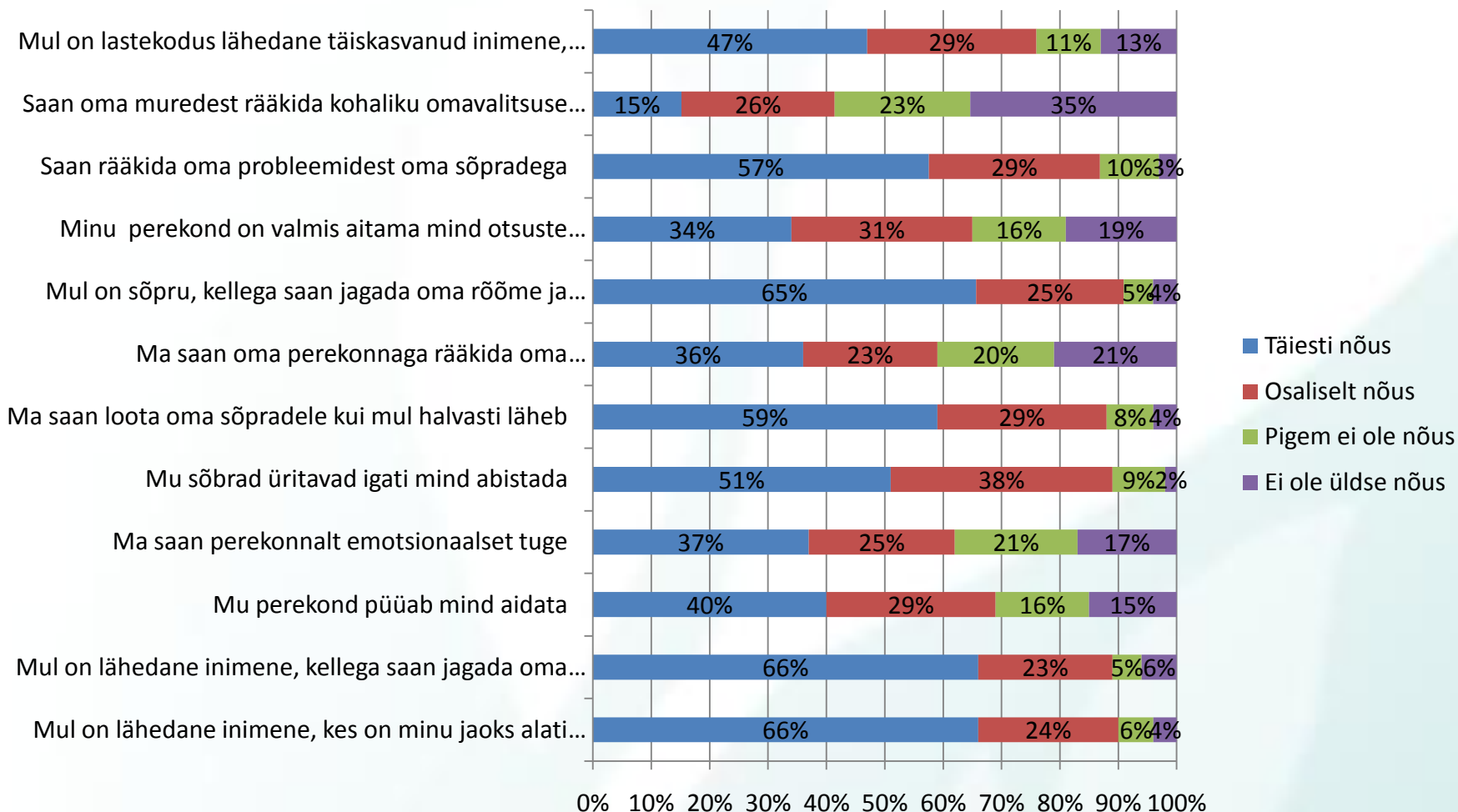
POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

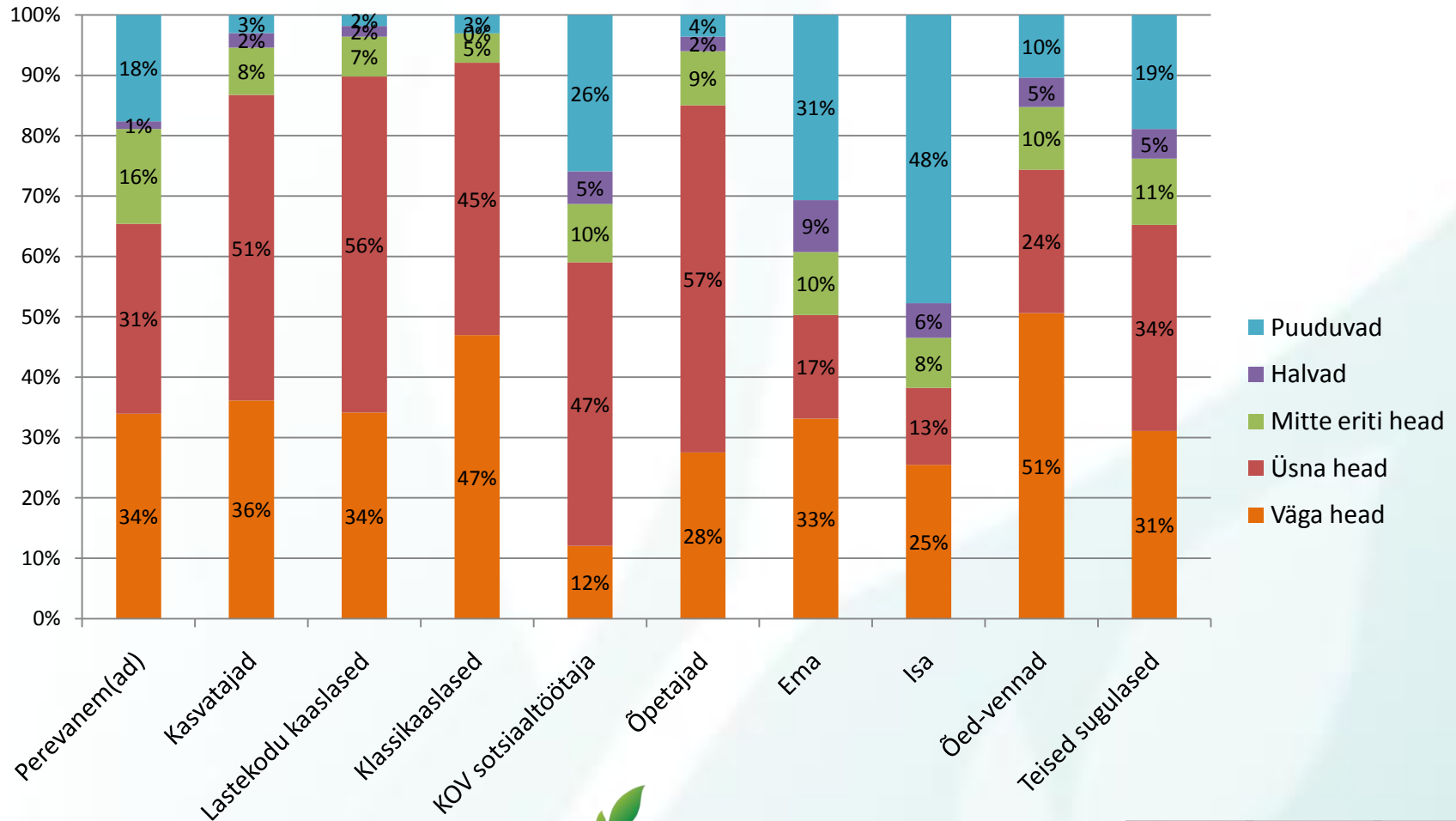
CENTER FOR POLICY STUDIES

Lähisuhted

Suhted erinevate inimestega

Suhted erinevate inimestega

Järehooldusteenused

- Peamiseks järehooldusteenuseks iseseisvuvatele noortele peeti elamispinna pakkumist ja võimaldamist
- Kogemused tugiisiku pakkumisel olid erinevad
- Samas tugiisiku pakkumises nähti parimat lahendust noorte ellu astumise hõlbustamiseks

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Soovitused

- Leida võimalusi, kuidas pakkuda asenduskodust lahkunud noorele järelhooldusteenuseid kui ta ei soovi iseseisvasse ellu astuda elukohajärgses KOVis
- Noorte iseseisva elu alustamise hõlbustamiseks tuleks noortele pakkuda täiendavalt seksuaalkasvatusega seotud nõustamist
- Leida võimalusi, kuidas pakkuda noortele veelgi enam töökogemusi
- Noortele tuleks pakkuda karjäärinõustamist ja see peaks hõlmama: TLSist tulenevaid õigusi ja kohustusi, teadmised palgaläbirääkimisteks, emotsionaalset ettevalmistust.

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

Soovitused

- Asenduskodu kasvandikke tuleks noorukieast alates harjutada mõttega, et asenduskodust lahkudes on neil mõnda aega kõrval tugiisik.
- Noori tuleks ette valmistada ka spetsiifilisemate oskuste ja teadmistega (näiteks ahju kütmine, elektri- ja vee näitude esitamine) mis kaasnevad iseseisvalt eluaseme üürimise või omamisega ning toimetulekuga.
- Tugiteenustena tuleks noortele pakkuda juba asenduskodu teenusel olles psühholoogilist nõustamist, seksuaalkäitumise teemalist nõustamist, teavitada noori nende õigustest erinevatele teenustele ja toetustele.
- Juhtumiplaani toetava osana tasuks kasutusele võtta põhjalik elu oskusi ja teadmisi kaardistav ankeet, mille põhjal saaks paika panna millised oskused vajavad parandamist või milliseid tugiteenuseid vajaks noor.

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

SUUR TÄNU OSALEMAST!

SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING

PRAXISE
mõttehommik

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES